

(Складено відповідно модельної програми "Я досліджую світ", 4 клас під редакцією Р. Шияна, 2020 р.)

Я досліджую світ
4 клас
Інтегрована тема: Енергія
Місяць навчання: квітень

№	Проблемне запитання	Програмовий зміст	Освітня галузь	Очікувані результати навчання	Дата проведення	Примітки
1 тиждень						
1	Введення в тему «Енергія»	<ul style="list-style-type: none"> Обговорення змісту сюжетного малюнка за поданими питаннями. Висловлювання власної думки у ході діалогів та доведення чи обґрунтування її. Робота над притчею С. Шепеля. Способи поповнення власної енергії. Робота над інтерактивною картиною журналу "Джміль" — "Не забувайте підзарядитися!". Правила переносу слів. Спільнокореневі слова. 	<p>МОВ</p> <hr/> <p>СЗО</p>	<ul style="list-style-type: none"> З увагою сприймає усні репліки діалогу, перепитує, уточнює з огляду на ситуацію спілкування; зіставляє почуте з власним досвідом; дотримується правил літературної вимови у власному висловлюванні; наводить аргументи на захист власної думки та ілюструє її прикладами; висловлює доброзичливо своє ставлення до думок інших (поділяє їх повністю, частково чи аргументовано відхиляє); знаходить у тексті відповіді на поставлені запитання; знає правила переносу слів; добирає спільнокореневі слова; <hr/> <ul style="list-style-type: none"> знає способи поповнення власної енергії. 		<p>Кейс завдань до інтегрованої теми "Енергія" курсу "Я досліджую світ"</p> <p>—</p> <p>с. 1-2.</p> <p>Тематичний випуск журналу "Джміль" — "Енергія та рух":</p> <p>https://jmil.com.ua/2020-3/coverpic</p>

2 3	Пригода 1. Енергія всюди	<ul style="list-style-type: none"> • Робота над науковою статтею. • Формулювання запитань за змістом прочитаної статті. • Види енергії. Перехід однієї енергії в іншу. • Енергія на всі лади. • Виготовлення катапульти за інструкцією. 	МОВ	<ul style="list-style-type: none"> • Вступає і підтримує діалог на теми, пов'язані з важливими для дитини життєвими ситуаціями; • з увагою сприймає усні репліки діалогу, перепитує, уточнює з огляду на ситуацію спілкування; • наводить аргументи на захист власної думки та ілюструє її прикладами; • висловлює доброзичливо своє ставлення до думок інших (поділяє їх повністю, частково чи аргументовано відхиляє); • ставить запитання різної спрямованості: до змісту твору, до автора, до читача; 		<p>Кейс завдань до інтегрованої теми “Енергія” курсу “Я досліджую світ” — с. 3.</p> <p>Навчальний посібник “Я досліджую світ” — с. 57-58.</p> <p>Матеріали журналу “Колосок” — http://kolosok.org.ua/wp-content/uploads/2013/09/kolosok_07_13_web.pdf</p>
			ТЕО	<ul style="list-style-type: none"> • самостійно дотримується безпечних прийомів праці під час використання інструментів та пристосувань (використання клею, інструментів та пристосувань з гострими частинами). 		

4 5	Які бувають джерела енергії?	<ul style="list-style-type: none"> • Енергія. Джерела енергії. • Сонячна енергія, її використання людьми. • Висловлення своєї позиції, формулювання аргументів. 	МОВ	<ul style="list-style-type: none"> • Розрізняє факти й судження в простому медіатексті, виокремлює цікаву для себе інформацію; • вступає і підтримує діалог на теми, пов'язані з важливими для дитини життєвими ситуаціями; • ініціює дискусію, висловлюючи власні погляди і слухаючи інших; 	<p>Кейс завдань до інтегрованої теми “Енергія” курсу “Я досліджую світ” — с. 4, 6.</p> <p>Навчальний посібник “Я досліджую світ” — с. 58-59.</p> <p>Енергія. Джерела енергії. https://www.youtube.com/watch?v=B_5ygsziPQ</p> <p>Сонце — джерело енергії. https://www.youtube.com/watch?v=ltYSLpRRPmk</p> <p>Тематичний випуск журналу “Джміль” — “Енергія та рух”: https://jmil.com.ua/2020-3/kmitclub</p> <p>Наука і техніка. Богдан Ціж “Використання енергії Сонця”. http://kolosok.org.ua/wp-content/uploads/2013/08/energija-soncja-4-5.13.pdf</p>
--------	------------------------------	--	-----	---	--

6 7	Які бувають джерела енергії?	<ul style="list-style-type: none"> • Поновлювальні та непоновлювальні джерела енергії. • Чи можна зі сміття виробляти енергію? • Робота над медіатекстом “Як із сміття отримують тепло?” • Складання порад щодо сортування сміття. • Числа. Дії з числами. • У пошуках джерела енергії. • Дослід. Лимонна батарежка. 	МОВ	<ul style="list-style-type: none"> • Розрізняє факти й судження в простому медіатексті, виокремлює цікаву для себе інформацію; 	Кейс завдань до інтегрованої теми “Енергія” курсу “Я досліджую світ” — с. 5. Навчальний посібник “Я досліджую світ” — с. 59-60. Тематичний випуск журналу “Джміль” — “Енергія та рух”: https://jmil.com.ua/2020-3/laboratory Дослід. Лимонна батарежка. — https://svitdovkola.org/3/medi-a3 Медіатекст “Як із сміття отримують тепло?” — https://www.youtube.com/watch?v=YeVJaGgVpU8
			ПРО	<ul style="list-style-type: none"> • сортує сміття на паперове, пластикове тощо і пояснює, навіщо це робить; • раціонально використовує ресурси (наприклад, збирання та утилізація сміття, зокрема харчових відходів, збереження водних ресурсів); • проводить дослідження за природним об’єктом / явищем, описує його перебіг; • спостерігає за об’єктами досліджень; 	
			СЗО	<ul style="list-style-type: none"> • застосовує відповідні матеріали, засоби, обладнання, прилади; 	
			МАО	<ul style="list-style-type: none"> • читає, знаходить, аналізує, порівнює інформацію, подану в таблицях, графіках, на схемах, діаграмах. 	
			СЗО	<ul style="list-style-type: none"> • застосовує правила збереження здоров’я від можливих небезпек зовнішнього середовища (водойми, сонячні промені, погодні умови, стихійні лиха тощо). 	

2 тиждень

8 9	Чи може енергія заподіяти шкоду?	<ul style="list-style-type: none"> • Енергія вітру. • Переваги та недоліки вітряної енергії. • Дії під час урагану. Моделювання ситуацій під час стихійних лих. • Як працює вітряна електростанція? • Практична робота. Виготовлення іграшкового вітрячка. 	МОВ	<ul style="list-style-type: none"> • Вступає і підтримує діалог на теми, пов'язані з важливими для дитини життєвими ситуаціями; • з увагою сприймає усні репліки діалогу, перепитує, уточнює з огляду на ситуацію спілкування; • наводить аргументи на захист власної думки та ілюструє її прикладами; • розрізняє факти й судження в простому медіатексті, виокремлює цікаву для себе інформацію; 		Кейс завдань до інтегрованої теми “Енергія” курсу “Я досліджую світ” — с. 7-8. Навчальний посібник “Я досліджую світ” — с. 60-61. Енергія вітру. — https://www.youtube.com/watch?v=FwD-Fdsxlj4 Як працює вітряна електростанція? https://www.youtube.com/watch?v=2kaAZT0_uZ8 Тематичний випуск журналу “Джміль” — “Енергія та рух”: https://jmil.com.ua/2020-3/workshop
ПРО			<ul style="list-style-type: none"> • визначає загрози таких природних явищ, як гроза, ураган, паводок, пожежа; • пояснює, як діяти в разі загрози урагану, паводку, пожежі тощо; 			
ТЕО			<ul style="list-style-type: none"> • читає, розуміє та аналізує графічні зображення схем, дотримується їх у процесі роботи (використання технологічних карт, графічних зображень, малюнків); • самостійно дотримується безпечних прийомів праці під час використання інструментів та пристосувань (використання клею, інструментів та пристосувань з гострими частинами). 			

10	Досліджуємо разом	<ul style="list-style-type: none"> Дослід. Двигун, який працює на воді, або сегнерове колесо. 	МОВ	<ul style="list-style-type: none"> З увагою сприймає усні репліки діалогу, перепитує, уточнює з огляду на ситуацію спілкування; вступає і підтримує діалог на теми, пов'язані з важливими для дитини життєвими ситуаціями; 		Навчальний посібник “Я досліджую світ” — с. 62. Дослід “Сегнерове колесо” — https://www.youtube.com/watch?v=LW1vwqlgM0k
			ПРО	<ul style="list-style-type: none"> пояснює, навіщо він / вона виконує спостереження або дослід природничого змісту; прогнозує результат спостереження / досліду; проводить дослідження за природним об'єктом / явищем, описує його перебіг; застосовує відповідні матеріали, засоби, обладнання, прилади. 		
11 12	Пригода 2. Такі різні лампи	<ul style="list-style-type: none"> Робота над науковою статтею. Формулювання запитань за змістом прочитаного тексту. Як освітлювалися оселі в давнину? Види ламп. Як влаштовані лампи? Шкода та економність від ламп. Числа. Дії з числами. 	МОВ	<ul style="list-style-type: none"> Вступає і підтримує діалог на теми, пов'язані з важливими для дитини життєвими ситуаціями; з увагою сприймає усні репліки діалогу, перепитує, уточнює з огляду на ситуацію спілкування; наводить аргументи на захист власної думки та ілюструє її прикладами; ставить запитання різної спрямованості: до змісту твору, до автора, до читача; 		Кейс завдань до інтегрованої теми “Енергія” курсу “Я досліджую світ” — с. 8-9. Навчальний посібник “Я досліджую світ” — с. 63-64.

		<ul style="list-style-type: none"> Практична робота. Створення повітряної кулі з перегорілих лампочок за фотоінструкцією. 	<p>МАО</p> <ul style="list-style-type: none"> знаходить швидкість, час, шлях, застосовуючи відповідні формули, під час розв'язуванні практично зорієнтованих задач; 			
			<p>ТЕО</p> <ul style="list-style-type: none"> самостійно створює виріб, повторно використовуючи матеріали (вироби з пластику, паперу, тканини, фольги та інше); аргументує доцільність вторинного використання матеріалів та використовує їх для виготовлення виробів. 			
13 14	Звідки береється електрика?	<ul style="list-style-type: none"> Робота над медіатекстом “Як електрика потрапляє в домівки?” Економія електроенергії. Встановлення за показами лічильників кількості енергії, які використала родина за місяць. Розв'язування практично зорієнтованих задач. Правила безпечної поведінки з електроприладами. Як електрику вмикаю, про безпеку пам'ятаю! 	<p>ПРО</p> <ul style="list-style-type: none"> Встановлює за показаннями лічильників витрати води, газу, електроенергії родиною за місяць; пропонує власні шляхи зменшення витрат природних ресурсів; 		<p>Кейс завдань до інтегрованої теми “Енергія” курсу “Я досліджую світ” — с. 9-13.</p> <p>Навчальний посібник “Я досліджую світ” — с. 64-66.</p> <p>Тематичний випуск журналу “Джміль” — “Енергія та рух”:</p> <p>https://jmil.com.ua/2020-3/security</p> <p>Медіатекст “Як електрика потрапляє в домівки?” — https://www.youtube.com/watch?v=i3t2cl4UEuM</p>	
			<p>МАО</p> <ul style="list-style-type: none"> читає, знаходить, аналізує, порівнює інформацію, подану в таблицях, графіках, на схемах, діаграмах; 			
			<p>СЗО</p> <ul style="list-style-type: none"> знає правила безпечної поведінки з електроприладами; 			

		<ul style="list-style-type: none"> Практична робота. Виготовлення макету кімнати з картонної коробки та “проведення” в неї освітлення, з’єднавши батарейку, дроти, лампочку та вимикач, користуючись малюнком. 	ТЕО	<ul style="list-style-type: none"> читає, розуміє та аналізує графічні зображення схем, дотримується їх у процесі роботи (використання технологічних карт, графічних зображень, малюнків); самостійно дотримується безпечних прийомів праці під час використання інструментів та пристосувань (використання клею, інструментів та пристосувань з гострими частинами). 		
3 тиждень						
15 16	Чому слід заощаджувати енергію та ресурси?	<ul style="list-style-type: none"> Робота над медіатекстом “Добре світло”. Висловлення власної позиції щодо того, чому важливо заощаджувати електроенергію. Способи збереження тепла. Мінімоніторинг “Чи ощадливо твоя родина використовує енергію?” 	МОВ	<ul style="list-style-type: none"> Розрізняє факти й судження в простому медіатексті, виокремлює цікаву для себе інформацію; описує враження від змісту і форми медіатексту; 		<p>Кейс завдань до інтегрованої теми “Енергія” курсу “Я досліджую світ” — с. 13-19, 22.</p> <p>Навчальний посібник “Я досліджую світ” — с. 66-68.</p> <p>Медіатекст “Добре світло” — https://www.youtube.com/watch?v=EbvMfsux91c</p> <p>Тематичний випуск журналу “Джміль” — “Енергія та рух”: https://jmil.com.ua/2015-6/economika</p>
			СЗО	<ul style="list-style-type: none"> раціонально використовує ресурси (наприклад, збирання та утилізація сміття, зокрема харчових відходів, збереження водних ресурсів). 		

17	Пригода 3. Атомна електростанція	<ul style="list-style-type: none"> • Як працюють АЕС? • АЕС на мапі України. 	МОВ	<ul style="list-style-type: none"> • Розрізняє факти й судження в простому медіатексті, виокремлює цікаву для себе інформацію; • описує враження від змісту і форми медіатексту; 	Кейс завдань до інтегрованої теми “Енергія” курсу “Я досліджую світ” — с. 23. Навчальний посібник “Я досліджую світ” — с. 69-70. Як працюють АЕС?— https://www.youtube.com/watch?v=2gBMMjOZ7fA
			ГЮ	<ul style="list-style-type: none"> • знає АЕС, які працюють в Україні; 	
			ПРО	<ul style="list-style-type: none"> • знаходить на карті України міста, де працюють АЕС. 	
18 19	Що таке радіація?	<ul style="list-style-type: none"> • Чорнобильська трагедія. • Казка про Чорнобиль. • Вплив катастрофи на екологію України. 	МОВ	<ul style="list-style-type: none"> • Розрізняє факти й судження в простому медіатексті, виокремлює цікаву для себе інформацію; • описує враження від змісту і форми медіатексту; 	Кейс завдань до інтегрованої теми “Енергія” курсу “Я досліджую світ” — с. 24. Навчальний посібник “Я досліджую світ” — с. 71. Казка про Чорнобиль — https://www.youtube.com/watch?v=i2gSH_-Euhc
			ГЮ	<ul style="list-style-type: none"> • порівнює різні відомості, на підставі інформації, зібраної з різних джерел, пропонує власний висновок; • добирає і перевіряє дані на користь своєї версії; 	
			СЗО	<ul style="list-style-type: none"> • розуміє, якої шкоди завдала Чорнобильська катастрофа для всього живого; 	
20 21	Що таке радіація?	<ul style="list-style-type: none"> • Робота над медіатекстом “Відкриття радіоактивності: її переваги та згубна дія” • Використання радіації людиною. Способи 	МОВ	<ul style="list-style-type: none"> • Розрізняє факти й судження в простому медіатексті, виокремлює цікаву для себе інформацію; • описує враження від змісту і форми медіатексту; 	Кейс завдань до інтегрованої теми “Енергія” курсу “Я досліджую світ” — с. 25. Навчальний посібник “Я

		<p>потрапляння радіації до організму людини. Моделювання дій у випадку радіаційної небезпеки.</p> <ul style="list-style-type: none"> Відновлення та розігрування діалогу на задану тематику. 	СЗО	<ul style="list-style-type: none"> застосовує правила збереження здоров'я від можливих небезпек зовнішнього середовища (водойми, сонячні промені, погодні умови, стихійні лиха тощо). 		<p>досліджую світ” — с. 72. Медіатекст “Відкриття радіоактивності: її переваги та згубна дія” — https://www.youtube.com/watch?v=eiPayy6olA0</p>
4 тиждень						
22 23	Як поводитися під час пожежі?	<ul style="list-style-type: none"> Робота над медіатекстом “Фокс і Трот поспішають на допомогу. Пожежа”. Причини виникнення пожеж. Як працює вогнегасник. Формулювання правил пожежної безпеки в лісі (громадських місцях). Розв’язування практично зорієнтованих задач. 	МОВ МАО ПРО ПРО СЗО ГЮ	<ul style="list-style-type: none"> Розрізняє факти й судження в простому медіатексті, виокремлює цікаву для себе інформацію; описує враження від змісту і форми медіатексту; знаходить швидкість, час, шлях, застосовуючи відповідні формули, під час розв’язуванні практично зорієнтованих задач; моделює доцільну поведінку в небезпечних ситуаціях (вогнь, вода, газ, небезпечні об’єкти); розуміє екологічні проблеми людства. поводиться безпечно у природі, в громадських місцях; бере участь у подіях, організованих на рівні школи, і пояснює свою роль у них. 		<p>Кейс завдань до інтегрованої теми “Енергія” курсу “Я досліджую світ” — с. 26-27. Навчальний посібник “Я досліджую світ” — с. 73. Медіатекст “Фокс і Трот поспішають на допомогу. Пожежа” — https://www.youtube.com/watch?v=bRezik8LHtA Як працює вогнегасник — https://www.youtube.com/watch?v=pllibn-C3x0</p>

24 25	Як поводитися під час пожежі?	<ul style="list-style-type: none"> • Пожежна безпека у школі. План евакуації під час освітнього процесу. Моделювання життєвих ситуацій. • Практична робота. Складання плану евакуації під час пожежі. 	МОВ	<ul style="list-style-type: none"> • Вступає і підтримує діалог на теми, пов'язані з важливими для дитини життєвими ситуаціями; • з увагою сприймає усні репліки діалогу, перепитує, уточнює з огляду на ситуацію спілкування; 	Навчальний посібник “Я досліджую світ” — с. 74.
			СЗО	<ul style="list-style-type: none"> • моделює доцільну поведінку в небезпечних ситуаціях (вогонь, вода, газ, небезпечні об'єкти); 	
			ГЮ	<ul style="list-style-type: none"> • бере участь у подіях, організованих на рівні школи, і пояснює свою роль у них. 	
26	Готуємо проєкт	<ul style="list-style-type: none"> • Проєкт “Позбудься зайвого — звільни місце для нового!” • Читання енциклопедії “Ось як це працює” та виконання завдань за їх змістом. Переказування казки Г. К. Андерсена комусь із друзів. 	МОВ	<ul style="list-style-type: none"> • Читає подумки та виразно вголос тексти різних видів та з різною метою; • розповідає (докладно, стисло або вибірково), про що йдеться в тексті; • ставить запитання різної спрямованості: до змісту твору, до автора, до читача; • знаходить у тексті відповіді на поставлені запитання. 	Кейс завдань до інтегрованої теми “Енергія” курсу “Я досліджую світ” — с. 20-21.
27 28	Діагност. робота за інтегрованою темою “Енергія”	<ul style="list-style-type: none"> • Перевір себе. 	МОВ	<ul style="list-style-type: none"> • Аналізує, що йому / їй вдається, а що — ні; 	Навчальний посібник “Я досліджую світ” — с. 75-74.
			СЗО	<ul style="list-style-type: none"> • розпізнає та описує свої емоції, почуття, переживання. 	